

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Zveze poštних organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. — Cena 24 dinarjev na leto. Naročnina se vnaprej plačuje. — Oglasi po dogovoru. — Poštšina plačana v gotovini.

Rokopise na uredništvo „Poštne Glasnika“ v Ljubljani. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik III.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1923.

23. številka

J. Č.

Vivos voco.

Posledice svetovne vojne tepó izmed vseh slojev najbolj kruto in neusmiljeno duševno delavstvo, osobito ono, ki služi državi. Tisočkrat je že ponovilo naše časopise, da je beda državnih nameščencev eno najbolj perečih vprašanj, tisočkrat in pri vsaki priliki smo naglašali to mi sami. Celo politični in vladni krogi so že opetovano priznali, da je materijelno stanje državnega uradništva derutno in da nujno potrebuje sanacije. Ali vse je ostalo le pri ugotovitvi in besedah. Državnih nameščencev pa se je lotila topa resignacija, mrzel, okamenel brezup je opoldil nešteta srca z brezmejnimi srdom in sovraštvom. Prošnje, protesti in sklicevanja na pravico polagoma utihajo, ker je pač ugasnila vera vanjo, ker so duše izsušene, prazne, izgledovane kakor telesa. In vedno manj je danes med nami še takih sotrpinov, ki bi imeli v srcu še plamenček upanja v resnico in pravico in ki bi jim stisnjena pest ne akcentuirala pridušene kletve in edine še svetle, odrešilne točke v mračni bodočnosti: »saj bo kmalu vse skupaj hudič vzeti!«

Mesece in mesece smo čakali na uzakonjenje uradniške pragmatike, kakor na odrešilen evangelij in zveličanje. Večina je pričakovala, da bo ona tisto čudodelno storjenje, ki bo vrgla raz nas bedo. Osobito prečansko uradništvo, ki je imelo že svojo staro pragmatiko in ki po njej v pravem oziru v pogledu svojih pravic ni bilo tako ogroženo, kakor je bilo ogroženo v svoji eksistenci zgolj v denarnem pogledu. Toda pragmatika je že nekaj tednov uzakonjena, — »otrok, ki ne diha in ne živi« jo je imenoval književnik Stanko Majcen. Pričakovane odrešitve ni prinesla državnim nameščencem, »nekrivim, neveselim« nad njenim obubožanim rojstvom, pač pa je prinesla v svoji sušičavosti in ohromelosti še večjo nesigurnost, bojazen in strah, redukcijo in nebroj preprirov. Izsušena, okostenela telesa so se upognila še globlje k tlom in na njih jaše še naprej beda in siva skrb — jaše, jaše...

Odkod to zlo? In zakaj je obsojen v to počasno in strašno umiranje ravno duševni delavec? Ali naj se v resnici izpolni obsodba do kraja in naj pade prokletstvo vojne in kaznen za petletno človeško morijo najtrše nanj? Zakaj mora ravno on izpiti najbolj zvrhano čašo gorja? Zakaj žive v izobilju in sijaju drugi, — najbolj sijajno tisti, ki so strahot vojne in njenih posledic najbolj krivi ali vsaj neizmerno bolj krivi, nego duševni delavec? Zastonj si stavljamo ta vprašanja, nikogar ni, ki bi nam odgovarjal nanja.

Ali vendar, — pereče naše vprašanje so reševali že mnogi. Reševale so ga že vse naše politične stranke, ali rešile ga še niso; če ga pa bodo kdaj, ga bodo po vsej priliki tedaj, ko nas več ne bo. Vse politične stranke so ga reševale dosedaj na napačnih premisah, iz strankarskih in partizanskih nagibov. Imele so torej vzroka dovolj, da so razpravljale o njem po svoji mili volji in tako kakor jim je to kazal politični barometer. In ta je kazal

zmerom tako, da bi bila ugodna rešitev uradniškega vprašanja — neugodna zadeva politične stranke. Kadar je bila stranka v vladi, je govorila in pisala uradnikom tako kakor se pač spodobi vladni stranki, — z viška, rezervirano, resno, če ne celo osorno in z grožnjo. Kadar pa je bila v opoziciji, je mahoma spoznala in uvidela vso nagoto in bedo državnega nameščenca in očitala vladi, to se pravi njej nasprotni politični stranki, nesocialnost in drugih takih stvari več. O priliki volitev pa se je cedilo v obliki obljub državnemu nameščencu med in mleko od vseh strani; vse politične stranke brez razlik, kolikor jih premore naša domovina — in premore jih sila dosti — so natakale uradništvu v gorjupo čašo njegove obubožanosti neizrekljivih in čudežnih sladkosti, vse le v obljudah, ki se niti njih senca nikoli ni izpolnila.

In mi, državni nameščenci, kaj smo storili, kaj odgovorili na to varanje? Nič, prav nič! Ni ga zlepa stanu na svetu, ki bi tako otročje naivno vedno znova spet verjel raznim krivim prerokom, kakor jim je verjel državni nameščencem, — verjel tembolj, čim večji politični šarlatan in čim nesramnejši politični spekulat in demagog je brenkal na stare, zapeljive strune našim praznim želodcem doobra zljajnano pesem. Osel gre samo enkrat na led, riba se samo enkrat rani na nastavljenem trnku, državni uradnik pa bo do svoje smrti služil za vabo političnim strankam, ki so ga slekile do golega.

Državnih nameščencev je v naši državi mogočna armada, ki bi združena, uvidevna in nezasepljena s puhlimi frazami breznačelne politike lahko dosegla vse, ali vsaj to, kar imajo drugi stanovi. Treba bi bilo vsem strankam in vsem političnim koristolovcem, ki se vzpenjajo preko naših sključenih teles do korit, pokazati enotno figo vse dotlej, dokler nam ne da država vsaj toliko, korikor rabi človek za dostojno življenje. In ko bi vse politične stranke uvidele, da nismo nič več za vabo, bi nas, kadar so na vladi, ne izstradavale samo zato, da imajo ob volitvah zasigurano obubožano maso, ki jim na prazne obljube napolni volilne skrinjice.

Naša politična naivnost, naša zaslepljenost je eden izmed najbrezsrčnejših bičev, ki smo jih spletli sami, da bijejo po naših lastnih plečih. Če bi bili državni nameščenci tako vneti pri svojih strokovnih organizacijah, kot so nekateri vneti priganjači raznih političnih strank, bi bili skupni in nedeljeni, nerazjedeni od političnih strasti že zdavnaj našli kak izhod, ki bi nas bil pripeljal v lepše razmere.

Dan za dnem se pritožujemo nad korupcijo, ki liki kužen bacil razsaja med nami, po vseh naših uradih. Pritožujemo se nad vihro, ki »čisti« čiste, reducira in seka najplodonosnejše veje raz drevo državnega nameščentstva, vse to v znamenju in pod krinko partizanske nebrzdanosti in strasti. Da, celo tako daleč je moglo priti pri nas, da so si v našem novem uradniškem zakonu zasigurale te strasti reakcioniran ventilator, ki bo smel tri leta izvrševati svoj blagodejni

posel nad nezaščitenimi in onemoglimi. In vse to, kar proklinjamo, nad čimer se zgražamo, — ta Damoklejev meč smo si pomagali sami nastaviti na vrat, — mi vsi, eden za vse, vsi za enega. Vrhunec tragikomedije pa je ta, da so še med temi bedniki ljudje, ki vidijo pravično rešitev našega vprašanja samo v političnih sferah. Vi vsi, »lasciate ogni speranza!« —

Drugi bič, ki opleta po naših glavah, je namišljeno potentatstvo, ki vlada osobito v vrstah višjega uradništva in ki je edina žalostna dedščina iz tistih časov, ko je bila karijera državnega uradnika še zavidanja vreden ideal.

Starejša generacija je prinesla seboj v novo današnje dobo ugasel nimb časti, slave, spoštovanja, moči, veljave in ugleda. Vse to je bilo, danes pa spada v repertoar zgodovine. Toda nekateri sanjajo še danes o tej glorioli, posebno tisti, ki so stali nekoč na lestvi uradniške karijere na nekoliko višjem klinu in so bili nekoč v tem svojem položaju res skoro mali kralji v svoji okolici. Sanjajo kljub lačnemu želodcu in ogoljeni suknji, kljub preziru in pomilovanju, ki je danes še naš edini delež v javnem življenju, kjer stojimo kakor plahi pritlikavci. Sanjajo kakor sanja ubežen kralj o purpurnem plašču, ko frfotajo za njim v vetru raztrgane cunje.

Ta namišljeni nimb je tisto, kar dela naše urade in življenje v njih še bolj žalostno nego je že itak samoposebi, je tisto, kar tudi lahko prištevamo k vzroku razdrapanosti in neuspehov v naših organizacijah. Ta nimb je tisto, kar je delalo uradnika v očeh ljudstva nepristopnega, zakrknjega, ošabnega in nadutega. Narod je vsled tega videl v večini uradništva samo mrzlo in neprijazno brezčutnost mrtvega uradnega parafrafa, nikoli človeka. Temu bitju je nadel narod ime »škrice«, ki se ga še danes nismo otresli, dasi se je odtistihdob marsikaj temeljito izpremenilo. To so grehi preteklosti, radi katerih smo državni nameščenci danes tako strašno osamljeni v svoji bedi. Samoprevara je namreč tisto mnenje, ki je v večini uradništva zmotno ukoreninjeno, da javnost sočustvuje z nami in nas obkłada s svojimi simpatijami. To so prazne besede. Poizkusni ogenj za to simpatijo je bila v neki meri zadnja 24urna železničarska stavka. Slišal sem tedaj, kako je besnel lesni trgovec, ki se sicer cedi usmiljenja nad uradniško bedo, ker so prišli njegovih vagoni za en dan kesneje v Italijo; znano je, kako je magnat v svoji letovišni vili na Bledu ob šampanjcu proklinjal železničarje, ker je dobil nekaj ur pozneje poročila o svojih akcijskih dividendah nego običajno; in proklinjal jih je kmet, ker ni mogel pripeljati tistega dne hrušk v mesto. Kaj bi bilo šele potem, ako bi bila stavka splošna in bi trajala cel teden ali še več? Kako je pomilovanja vreden tudi tisti idealni in naivni siromak, ki računa morda na simpatije javnosti. Materijalizem današnjih dni se proklete malo meni za bedo tisočerih, ko se mu tako mudi grabiti in kupičiti, da mu ne preostaja časa za sočutje. In navsezadnje, — kaj bi nam pa

bilo končno pomagano z vso tisto javno simpatijo, če bi jo tudi res kaj bilo? Nič, prav nič! Ne že davno ugasla glorijska nekdanjih lepih časov, ne dostojanstveni dekorum, ne pene fraz, ne breznačelna politika današnjih dni, — nič na svetu nas ne bo rešilo, ako se ne bomo odrešili sami. Čas je že, da pridemo po petih letih bridkih izkušenj in neveselega spomina do tega treznega spoznanja. Prenesimo vse naše energije, ki jih brezplodno tratimo drugod in samo drugim v korist, vsaj začasno vsi skupaj na eno samo polje: v organizirano samopomoč. Za vzgled naj nam bo sijajna, rafinirana organizacija veletrgovine, velebankarstva in če hočete verižništva. Edini sloj so to, ki žive danes po celem svetu v zavidanja vrednem sijaju in razkošju, ki prehaja ponekod že v grešne, polblazne orgije. Trgovec in bankir ne pozna ne stranke, ne naroda, ne domovine, kadar gre za njegov žep in tresoar. Internacionalec je brez sentimentalnosti, brez idealnega zanosa, brez etičnega razglabljanja o pravici in nepravici. In ko sedi na kupu zlata, nagrabljenega na kožo nižjih slojev, so mu dodeljene vse druge časti: čast narodovega prvoboritelja in državotvorca, ugled v strankah, odprta vrata, ušesa in roke vladnih mogotcev in še sto drugih. Ne ideal, ne pravica in krivica, ampak javno mnenje odloča danes usodo posameznikom in skupinam. Kondenzator javnega mnenja je sedma velesila: časopisje. Kdor je bogat, si javno mnenje lahko kupi in vlada z njim svet po svoji mili volji.

Pripravlja se nov atentat na državno nameščenstvo v znamenju znižanja draginjskih doklad. Ali bomo na ta frivolni rop molčali, ga bomo pričakali s prekrižanimi rokami, z nemo kletvijo sužnjev? Seveda ga bomo. Kaj pa bi tudi storili drugega taki kot smo, razcepljeni na politično-strankarske programe, na uradne sarže, na izrazbo in izpite, na starost in spol, brez mogočne organizacije, ki bi bila res kaj vredna in uplivna ter bila kos sijajni organizaciji naših izkoriščevalcev, brez javnega mnenja. In nad našimi glavami Dmoklejev meč —

V prihodnjih dneh dobimo poziv na pristop in sodelovanje pri zgradbi velikopotezne organizacije, ki je zasnovana na res širokih temeljih in ki nas bo edina mogla še rešiti, če nas more sploh še kaj potegniti iz globin, v katere smo se pogrezni. V mislih imam organizacijo vseh državnih nameščenčev naše države z glavnim sedežem v Vinkovcih, o kateri je pisal pred nedavnim že tudi naš »Glasnik«. To je prvi poizkus ustvariti v naši državi veliko, moderno, času primerno organizacijo. Vem, dvigajo se že tudi glasovi proti, toda to je ali lokalni patriotizem, ali bojazen ljudi, ki so se v intrigantstvo majčkenih organizacij tako vživeli, da ne morejo več živeti brez njega; ali protest tistih, ki imajo v naših organizacijah politične namene in bi v velikih organizacijah ž njimi ne uspeli. Človek pa, ki mu je za stvar samo in za uspeh, ne more imeti nikakih pomislekov proti mogočnim in vso državo obsegajoči organizaciji, ki bi imela poleg svoje razsežnosti še moč tiska.

Naj utihnejo vsaj za nekaj časa med nami politične in strankarske strasti, vzmimo raz sebe sanje o dostojanstvu, ki so nam ga napravili v posmeh, izbrišimo v samoobrambenem boju vse razlike nad višjimi in nižjimi, ker berači smo vsi enaki, vsi poginjamo, razlika je le v načinu poginjanja, ker tisti, ki žive v nadutosti in domišljavih sanjah, poginjajo po prislovcu: »nobel geht die Welt zugrunde«. — Izpolnimo položnice, ki bodo priložene pozivu! To naj bo naš odgovor na vse krivice in na vsa ponižanja, ki smo jih bili deležni za svojo nesebično požrtvovalnost in za vso svojo idealnost vsa leta po vojni.

Ako pa ne bomo zmožni ustvariti te organizacije, ako še nismo bili dovolj tepeni, da

bi nas obsenčilo spoznanje, da služimo s svojo zaslepljenostjo in naivnostjo le drugim za mrtvo orodje, poginemo v kratkem. In ne bo nas škoda!

Zatorej: vivos voco!

Alojziju Gregoriču, svojemu dobremu šefu, v spomin!

Že zopet padla je usode žrtev...
Še niso venci dobro usahnili,
grobovi komaj so pokrili
tovarišev kosti
ko naš in njihov šef je mrtev!
Smrt brez vesti
iztrgala ga kruto, neizprosno
iz srede nas in žalostne rodbine,
pustila nam je le spomine.
Srce tuguje in oko je rosno...

Košir Maks.

Joško Čampa:

Moj odgovor!

»Namen posvečuje sredstva,« si je mislil tov. Joja in je šel ter napravil napram meni v zadnji številki našega Glasnika netovariški izpad, da rabim za to njegovo početje najmilejši izraz.

Nič nimam proti temu, če se vname v našem glasilu sempatja kaka polemika, ki bi prinesla v list nekoliko živahnosti; vsaj ne bo delal utisa, kakor da je pisan na naročno komando. In tudi ni nikjer rečeno, da morajo imeti vsi tovariši iste skupine zmerom in v vseh stvareh enako mnenje, ker je to nenaravno. Toda tako, kakor je napravil to tov. Joja v svojem članku »O šolski izobrazbi« v zadnji številki, pa stvar vendarle ne bo šla.

Ker je motivno ozadje temu njegovemu članku mestoma osebno, mestoma ima svoje posebne namene in ker ga smatram — odkrito povedano — za napad, si pridržujem pravico temu primerno tudi odgovoriti ter bom to, kar imam povedati, kolikor mogoče naglo opravil.

Ko sem prečital njegov članek, sem šel in prečital še enkrat svojega. Dvakrat, trikrat in vedno znova spet sem ga čital, ali tega, kar mi očita tov. Joja, ne najdem v njem. Grem k tovarišu, h drugemu, tretjemu, četrtemu in še k drugim, — toda nič, nobeden ne najde očitane, nobeden ni užaljen, nič ne jezen, pa so vendar vsi brali tisti moj članek. Joja pa je strašno ogorčen in neizmerno užaljen nad nekim mojim »natolcevanjem«. Morda ne zna čitati? — si mislim; pa to ne more biti, saj vendar sam pravi, da se v šoli sicer ničesar ni naučil, ali pisanja, branja in nekaj računanja se pa je naučil vendarle. Neki tovariš je izrekel misel, da se je Joja zmotil morda v članku, nad katerim je bil užaljen, in je na napačnega odgovoril. Morda — ko sta bila natisnjena drug za drugim v isti številki. — Pa naj bo stvar že kakorkoli, pa da se ne bo tov. Joja še naprej čisto po nepotrebnem čudil, zakaj se kdo drugi od tovarišev in tovarišic ni oglasil in protestiral proti mojemu »natolcevanju«, mu bom to skrivnostno zagonetko pojasnil in povedal, da to ni tako čudno. Kajti drugi tovariši znajo namreč dobro čitati, znajo slovnico, razlikujejo med sedanjikovo in prihodnjikovo obliko glagola, stavka in stavkovega smisla, bodi da jim je ta inteligentnost in modrost »prirojena« in so jo prinesli morda že kar s seboj na svet, bodisi da jim je vtepla v glavo »natepalnica sivih teorij,« — to je po Jojevi razlagi šola — pa zato tudi vedó, da jim moje besede niso vrgle niti sence na njihovo čast, pa zato tudi nimajo vzroka, čutiti se užaljene, ker o sedanjih poštarjih ni v mojem članku niti besedice. Če bi se mogel kdo vsled mojega članka »Za maturo« čutiti užaljenega, bi mogli biti to samo

in edinole oni, o katerih sem v njem govoril, — to so oni, ki bi event. prišli po dveh, treh, petih letih morda s kakim »consilium abeundi« po nižjih razredih srednje šole k pošti. Povedal pa sem dovolj jasno, zakaj preti v bodočnosti nevarnost »reakcije«, ki bi imela za posledico »nizek padec uradništva« itd., česar se v preteklosti in v normalnih razmerah ne bi bilo treba bati, — povedal tako jasno in nedvoumno, da je z ozirom na moje besede izključena vsaka možnost slépomišnja. Treba je zares posebne duševne nerodnosti, ali pa neznanja, ali pa hudobnosti, kdor bi hotel moje besede drugače, krivo interpretirati. In jaz se le čudim, kako si je mogel tu tov. Joja izstaviti tako slabo spričevalo. Če je kaj v mojih besedah, radi česar bi bilo mogoče priti v miselno navzkrižje, je samo eno, — namreč, ali je moj pogled v bodočnost pravilen in če je moja slutnja glede danes naraščajoče ter učeče se mladine opravljena ali ne, ter če nisem morda glede pojvone psihoze prevelik pesimist.

In kar je nadalje še glavni vzrok, da se ne nihče drugih tovarišev ne oglasi z vikom in krikom, je to, da nobeden izmed njih ne čuti potrebe, ki jo tov. Joja tako očitno čuti, — namreč potrebo po neki — rehabilitaciji. In zato je edinole njegovo oko z bolečino iskalo po mojem članku, kje bi bilo žaljeno. Ker pa tega najti ni moglo, je imel tov. Joja žalostnega poguma dovolj, da je zažaljeno žalitev privlekel za lase in jo podtaknil meni. V to svrho se je upal javno in brez posebne tenkočutnosti podvaliti mojim besedam smisel, kakoršnega si je tako pristrčno želel, ki pa meni niti v sanjah ni prišel na um in ki je bil mojim mislim tuj in neskončno daleč. Če je sedaj tov. Joja tako strašno užaljen, si je tega čisto sam kriv in prav se mu godi: »Što se babi htilo, to se babi snilo!« — Toda tov. Joja naj ve, da na ta način in na škodo katerega svojih sotovarišev ne bo prišel do svoje rehabilitacije. In na uho mu povem, da je moj hrbet na manj prikladen za takšno »navzgor«-plezanje.

Tako je torej ta gordijski voz, nad katerim se tov. Joja čudom čudi, razrešen brez meča Aleksandra Velikega.

To je eno. Drugo pa je to, da niti moji tovariši, niti jaz nismo tako naivni kakor misli tov. Joja da smo, in zato vsi vemo, da bi moral biti naravnost norec tisti, ki bi pisal v našem listu taka »žaljiva natolcevanja,« kakor jih podtika tov. Joja meni; norec in še večji grešnik nego pisec sam pa bi moral biti tisti funkcionar pri uredništvu lista, ki bi zagrešil tako malomarnost, da bi pustil natisniti članek, ki žali tako kruto in v takem tonu, ki imenuje »pleve, reakcija, nizek padec uradništva« in kar je tega »cvetja« še več, člane najštevilnejše skupine poštnega uradništva. Kako bi bilo, če bi vprašali tega funkcionarja pred pristojnim forumom, kako misli on o tistem mojem članku, ki bi ga, če misli slično kakor tov. Joja, pozvali zavoljo nečuvnega zanemarjanja svojih dolžnosti na odgovor?

Na moj isti članek se je oglasil v »Našem Glasu« šte. 31 z dne 15. novembra t. l. pod istim naslovom tudi neki drugi pisec iz maturantske skupine. Toda kakšna razlika je med člankom tov. Joje in med člankom tega pisca, ki pravi čisto pravilno, da velja smisel mojih besed o »reakciji« itd. »p r o f u t u r o«, — to se pravi za b o d o č n o s t, tov. Joja! Ta je vsaj toliko možat in pošten, da ne podtika mojim besedam drugačnega smisla nego ga v resnici imajo. On mi vsaj ni podtaknil žalitev in natolcevanj napram lastnim tovarišem, napram sedanjim članom naše skupine, dasi je kot pisec svojega članka moj načelni nasprotnik. Moral je priti tovariš iz mojih lastnih vrst, ki je opravil ta netovariški in žalostni posel. Moj načelni nasprotnik je bil vsaj toliko možato-pogumen

in si je upal sam v svojem lastnem imenu povedati, da obrača on samo vsled svoje neprijazne sodbe o naši skupini te besede »pro praeterito«. Res, čast komur čast, za svoje besede in za svojo sodbo pa naj on sam gleda kako bo opravil.

Im sedaj še o zadevi, ki se tiče tovarišic, oziroma ženske vzgoje in ženskih šol.

Tov. Joja ima preveč prozoren namen, ko tako pomembno kaže s prstom name, češ, glejte, kakšen grešnik v vodstvu Sekcije! Pa rekel sem mu že, da je preko mojega hrbta strma pot do rehabilitacije in mu tod ne bo uspelo priti na cilj, — tudi ne tedaj, če napiše poleg moje črne podobe za večji kontrast in da se bo njegova oseba bolj svetlo odražala, še tako ganljivo lirično pesem, dasi ne vem prav, kako pride naš list do sonetnih vencev in do opevanja Lavrinih čednosti —

V splošnem pa naj k temu pripomnim tole: Kot človek, ki so mu zlatopene fraze nad vse zoprne, imam navado, da imenujem vsako stvar z njenim praviim imenom ter tako pravim ribi riba in bobu bob, pa mi je kaj malo mar, če me zavoljo tega imenuje kdo kavalirja, ali pa me zmerja s štorom. Izraz sam pa je stvar mojega osebnega stila. Sicer pa nisem naredil drugega greha, nego da sem povedal, ko sem govoril o ženski vzgoji in šoli, z drugačnimi besedami isto, kar je povedal letošnji feministični kongres v Ljubljani, isto, kar je povedal lani profesor nekega tukajšnjega ženskega zavoda in priznan javni delavec, samo da je on rabil izraz »izbruhavajo inteligenci balast«. Toraj povedal nisem nič novega. In vendar ni protestirala tedaj nobena ženska, ker če je to sploh žalitev, ne pada na ženske, ampak je to le ozgospodarsko našega družabnega in socialnega reda, ki je danes še ravno tako hinavsko-krivičen, kakor je bil v mračnem srednjem veku, in priznava še danes ravno tako kakor nekoč dvojno moralno, dvojno vzgojo, dvojno čast, dvojno pravico in dvojno krivico — dvojno merilo sploh, eno za ženske, drugo za moške, in jih tako smatra manjvrednim od moških — seveda vse pod siadkoločljivim plaščem kavalirske fraze. In če ne pišem svojim tovarišicam liričnih pesmi, marveč so iztrgane moje besede iz trdega in neveselega našega življenja, delam to zato, ker smatram svoje tovarišice za odrasle, zrele, z realnostjo življenja boreče se ženske, ki vedo, da one ne morejo nič zato, če so vključene v verigo dvojne mere, kakor tudi jaz ne. Če bi jih pa smatral za naivne petnajstletne deklice, bi jim pa pisal puhle komplimente, če bi jim bilo s tem kaj pomagano — ali pa bi najbrže molčal.

Končno še to: maturantska skupina — in tudi g. pisec v »Našem Glasu«, — nam očitajo, kako smo bili zmerom proti maturi, sedaj pa smo kar čez noč menjali svoje mnenje brez stvarne motivacije in samo zato, da pridemo v II. kategorijo, — torej iz čisto neopravičenih, zgolj umazanih in sebičnih nagnenj. Te očitke sem zavračal v članku »Za maturo« in sem dokazoval, da so nas vodili pri tem tudi idejni nagibi, — in to ne v zadnji vrsti, — ne pa samo umazana, špekulativna dobičkaželjnost. No, tov. Joja pa imenuje to moje prizadevanje nerodnost in pravi, da sta pri tej zahtevi vodila njega in Zvezo samo dva momenta. In kot prvi moment navaja s sebi lastno spretnostjo, ki se od avgusta letošnjega leta sem po vsej priliki prav lepo razvija, baš to, kar se nam najbolj očita, — ozkosrčno sebičnost in lakotnost po II. kategoriji. Če to trdi on, — ne Joja kot pisec članka »O šolski izobrazbi«, marveč kot funkcionar Zveze, je to čisto njegova subjektivna stvar. Zdi se mi pa potrebno naglasiti še enkrat, da je nas druge vodilo pri tem tudi še kaj drugega, — idejna plat tega vprašanja, in to ne v zadnji vrsti, kakor sem že rekel.

V druge točke njegovega članka, v dolgovezno dociranje o stvareh, s katerimi mi brez potrebe opleta okrog ušes in ki so mestoma brez kavzalne zveze z našo zadevo —

v vse to se ne bom spuščal, ker se zapleta v zmedena protislovja, ne loči pojmov prirojene in pridobljene inteligence od prirojenih in pridobljenih lastnosti, ne ve, kako spraviti eno in drugo v sklad s praktičnim življenjem, podcenjuje na eni strani šolo ter je po njegovem nazoru pridobljena inteligenca čisto od muh, po drugi strani pa so mu »sploh tile maturanti taki reveži, da ne moreš začeti z njimi nobenega razgovora«, — (navajam to samo za primer tipične nelogike), — skratka, članku se pač preočito pozna, da avtorju ni šel tako od srca, kakor so mu šli drugi in da se je zavedal nepravilnosti svojega početja, pa se nazadnje zaduši v svoji lastni gostobesednosti. Da, da, tov. Joja, žalostno je, če se začne človek posluževati tega orožja proti lastnemu tovarišu, žalostno in pa — grdo, zelo grdo!

S tem je zadeva žame končana in debata od moje strani tudi.

Gospodarski in stanovski del.

Pameten in človekoljuben predlog.

Nesigurnost, v kateri živi marsikateri uradnik in uradnica z ozirom na predstoječo redukcijo, kakor tudi splošno mizerno stanje, v katerem se nahajamo prav vsi, je dala marsikomu povod misliti na pomoč v nesreči, misliti na pomoč sebi, svojemu tovarišu in tovarišici.

V naslednjem prinašamo tak predlog, ki ga je poslal neki tovariš svojemu društvu. Naš namen je, izvedeti, kakšno stališče zavzamejo k temu predlogu naše organizacije. Zato prosimo, da vse uradniške organizacije la predlog prouče, store obvezne sklepe ter jih takoj javijo naši »Zvezi«. Ta pa naj potrebno ukrene, da se načrt do 1. januarja 1924 izvede in pobere denar.

Naš tovariš pravi:

Kakor pri drugih resortih, bo gotovo tudi v poštni stroki nekaj upokojitve in redukcij pred novim letom, tako da prizadeti ne bodo dobili 1. januarja 1924, niti plače niti pokojnine, ker bodo morali na njo mesece in mesece čakati. Že sedaj nam sedanja plača komaj zadostuje, da se slabo preživljamo; za obleko ne ostane nič. Sedaj pa pomislimo na družino, ki bo na omenjeni način prizadeta!

Tem pomilovanja vrednim tovarišem — mogoče sem tudi jaz med njimi, ker nikdo ne more vedeti, kaj se bo z njim zgodilo — bi se dalo po mojem načrtu za prvi hip na ta način pomagati, da se vsi uradniki in uradnice obvežejo, 1. januarja 1924 prispevati po 25 Din za one tovariše (tovarišice), ki 1. jan. 1924 vsled upokojitve ali redukcije ne bodo dobili plače. Vsak predstojnik urada pobere 1. dec. 1924 od vsakega uradnika oziroma uradnice po 25 Din ter vpošlje nabrano vsoto svojemu društvu. Tam se ves denar razdeli na toliko delov, kolikor tovarišev (tovarišic) je bilo upokojenih oziroma reduciranih, ter se vsakemu takoj nakaže odpadajoča vsota. Obveznost prispevka po 25 Din bi se morala razširiti na vse prometno uradništvo Slovenije.

Za vsakega, ki ostane 1. dec. 1924 v aktivni službi, je ta prispevek malenkost, ako pomisli na žalostni, naravnost obupni položaj svojega upokojenega oziroma reduciranega tovariša.

Nadalje bi se moralo potom Saveza in po poslancih od ministrstva zahtevati, da se pokojnine prizadetim takoj nakažejo. Od česa pa naj živi vpokojenec, ako ne dobi takoj penzije? V resnici ne preostaja drugega, nego da vzame palico v roke in gre beračit milodarov od hiše do hiše.

Status nominiranega stanja, uvrščenja in premestitve.

še ne zadostuje, ker je ob novem letu na višji Zima je tu! Izgleda pa, da ta šiba božja diku zopetna redukcija in z njo spojeno pre-

meščanje. Kako hude krivice se bodo godile s tem premeščanjem ravno pri razrednih pošlah in kako bodo poslabšala že itak skrajno mizerno stanje poročenih upravnikov in starešin, o tem najbrže nihče ne vodi računa. Da ne bode pozneje izgovorov, oglašamo se že sedaj, ko je še čas in ko se da z nekoliko dobre volje vse to izvršiti brez velikih ran in krivic. — Spominjam samo na one prelepe dni ob prevratu, ko se naši ljudje niso branili ampak točno prevzemali odgovorna mesta uradnih predstojnikov, katera jim je določila v povojih se nahajajoča direkcija. Kljub slabim efektivnim plačam — orožniki so imeli takrat dvakrat večjo plačo od nas — in dobro vedo, da so skoro brez vsakega nadzorstva, so ti ljudje vršili svojo službo boljše kakor v predprevratni dobi. In zakaj? Zato, ker niso bili sebičneži, ampak poleg svojega poklica tudi narodnjaki, ki so iskreno ljubili svoj rod in svojo novo v potokih krvi nastalo državo. Res, bili so leta 1919 po večini imenovani poštarjem vsi oni, ki so po prevratu vztrajali na deželj med nemčursko zalego. S tem aktom pa naša mizerija še ni bila končana, nasprotno, začele so se nove skrbi in težave. Do sedaj izposojeno pohištvo se je moralo vrniti lastnikom, treba je bilo novega inventarja. Lačni in slabo oblečeni smo zbrali zadnje vinarje, iztisniti od svojev kolikor se je dalo, ostalo smo si izposodili — takrat so namreč tudi še poštarji imeli kredit — samo da smo si opremili urade s potrebnim pohištvom. Poudarjam, da smo si morali nabaviti nov inventar, ker odpuščeni nemčurski in nemški poštarji niso hoteli skoro nikjer odstopiti svojega inventarja proti primerni odškodnini. Zatorej lahko z mirnim srcem trdim, da predstavljajo ti inventarji naše zadnje pare, oziroma so jamčevina za naše v dobrobit države napravljene dolgove. Po pragmatiki nam je bila zajamčena stalnost. Zato se je marsikateri teh nesrečnežev poročil, da si vsaj za silo izboljša življenje. Vsi ti sedaj vegetirajo s prispevki in natura od ženinih svojcev, ker s plačo in vsled prevelikih doplačil k uradni povprečnini drugače ne morejo izhajati. Ako se mora torej tudi pri teh izvišiti redukcija, potem je neobhodno potrebno, da se najprej

1. odkupi inventar. Ako se danes premešči predstojnika pošte vsled redukcije, mora priti logično na večjo pošto, a kaj naj napravi z inventarjem? Njegov došedanj je za nove razmere neporaben — seveda ako se gleda na to, da so uradni prostori kraju primer- no opremljeni in ne kakor žganjarne — svojemu nasledniku ga ne more prodati, ker je ubog kakor cerkvena miš in nima denarja za nabavo novega pohištva. Torej najprej odkupiti oziroma erarizirati!

2. Znano je, da si želijo precej sedanjih upravnikov in starešin premeščenja, bodisi zaradi šoloobveznih otrok bodisi, ker so toliko petični, da prenesejo premeščenje; drugi pa so, kakor zgoraj opisano, naravnost vezani na svoje sedanje službeno mesto. Zategadelj bi bilo gotovo veliko pomagano, ako bi se informirala direkcija potom okrožnice, kdo želi biti premeščen in kdo ne, ter zakaj! Na podlagi prejetih izjav bi se dalo vse lepo in mirnim potom urediti. Drugače pa se utegne zgoditi, da bodo premeščenji oni, katerim se bode s tem rezalo meso s telesa, drugi zopet, ki žele premeščenja, pa bodo obsedeli. Posledica temu bo še večja beda in pa splošna nezadovoljnost. Za dobro vršenje službe ne zadostuje samo dobra klasifikacija, ampak v prvi vrsti zadovoljnost in zavest, da se v resnici skrbi po očetovski za splošno dobrobit vsakega posameznika. G.

DOBROTA.

»Hej, tovariš! Kam pa tako urno?«

»Še pri alarmu v fronti je bilo 3 ure časa, pa bi ga ne imel ti za eno besedo?«

»Je vse res! Ali tudi ta se je ravnal po pogumu in odločnosti sovražnika. In prav zato hitim, da popravim svojo zamudo.«

»No, pa kam vendar?«

»V »Dobroto«, da se včlanim.«

»Prismoda! Oprosti! — Li ne znaš bo'je obrniti svojih težko zasluženih in pičlih beličev?«

»Prav zato, da jih kar najbolje uporabim, hitim.«

»Pa kaj za vraga te je pičilo, ko si še včeraj z vso odločnostjo utemeljeval budalost vseh dobrot?«

»Prav imaš, pičilo, in zato se enkrat za vselej zavarujem pri »Dobroti«! Premišljeval sem, ali bolje, rešetal sem spomine tekočega leta. Mnogo jih je, ali baš to leto tako malo veselih, razvedrilnih. Spomnil sem se velikega števila letos umrlih tovarišev, spomnil sem se tudi njihovih žen in otrok, ki so ostali v bedi in pomanjkanju, pa sem mislil, kako bi jim pomagal. Zasmel sem se. Zasmel tako turobno, da me je odmev v moji tesni sobici prestrašil. Pomagal? S čim? S pomilovalno besedo, češ »nikar ne jokajte, saj je boljše za njega (njo) in za vas.« Premalo izdatno je tako pomilovanje. Sam sem to okusil in pri moji veri, da bi mu rajše eno pripečatil, kakor pa se zahvalil. Tak je človek v težkih trenutkih. Neskončno sentimentalni in skrajno brutalni. Vse obenem.

Prepričal sem se, da jim ne morem pomagati drugače, kakor če se včlanim v »Dobroto«. Res je, da pri moji številni družini prvi prispevek, to je pristopnina, precej nanese; pa to so mi dovolili plačevati v obrokih. Vsi nadaljni prispevki, to so posmrtni slučaji in članarina, so pa tako nizki, da je naravnost smešno. Številnost članov pa pomore do lepih posmrtnih zneskov, ki blaže in hlade žalostno oko ostalih. Zato hitim, ker sem že pozen.«

»Saj bi ti ugovarjal, saj veš, da sem za to vedno pripravljen. Ker pa vidim v tem pojasnilu le tvoj dober namen, se z njim tudi jaz strinjam in ker ne maram, da bi kdo izmed kolegov kdaj kazal s prstom na me, češ »lahko bi bil nam pomagal, ne da bi pri tem sam kaj utrpel.« Grem s teboj, da se tudi jaz včlanim. Prispevam naj tudi jaz par nitk za žalni robec, ki naj briše solze trpljenja raz lica nesrečnih naših tovarišev(ic).

Serafinski:

Pogovor z urednikom.*)

Oprostite g. urednik, če vam nisem prenadležen! Rad bi namreč, da je naš strokovni list za to pot v zadregi in me spusti na svetlo, če pa ni pa zadrego naredite, kajti imam važna vprašanja na tov. Jereba in tov. Jakšeta. Prej pa vas prosim, da to pot ne črtate nobenega mojega stavka, ker mi je ljub tako, kakor ga jaz zapišem in le za takšne sem vedno in povsod odgovoren!

»Da, da! seveda, seveda, izvolite!«

»V zadnji številki Pošt. Glasnika je poročilo sejnega zapisnika odborove seje zveze pošt. organizacij, kjer »kritizira« v 3 točki »slučajnosti« poleg »Računarja« tudi moj članek »Ven s politikom — vlačugo« tov. Jereb, češ to ni in ni za strokovni list. Previdno pa molči, zakaj bi bili ti in takšni članki nedopustni?«

»No in vi zahtevate, da se stvar razčisti t. j. poda stvarno kritiko, to se pravi, ste užaljeni?«

»Trenutek, gospod urednik! Tov. Jakše pa se pred njim opravičuje, češ nikar se ne huduj, veš list je bil v zadregi, saj bi drugače ne prišel notri, naročniki, člani so krivi. Saj imaš ti prav! da, to uvidim, popolnoma uvidim.«

»In s čim naj vam postrežem? Z uvodnim člankom, z gospodarsko notico ali morebiti popolnoma nov kotiček »vprašanja in odgovori?«

»Ne z enim ne z drugim. Izvolite nasloviti na omenjena gg. tovariša naslednja vprašanja:

1.) Jeli članek »Ven s politikom — vlačugo« branil interese stroke ali jim je škodoval?

2.) Jeli prizadeto uradništvo ali političarji?

3.) Jeli »Pošt. Glasnik« glasilo pošt. nameščencev ali katerikoli druge skupine?

*) Opomba uredništva: Dopis priobčujemo doslovno in nepopravljen ter s tem zadevo zaključujemo.

4.) Ali se sme braniti resnica in zavračati laž in

5.) Jeli politika naš spas ali naš pogin.

To gospod urednik jim sporočite in jim povejte, da jih pričakujem v naslednji številki »Pošt. Glasnika«.

»Dobro, dobro g. Serafinski. Ali mi dovolite še eno vprašanje? Namreč v vaših člankih sem videl ali bolje, sem dobil utis, da hočete po drugih potih do cilja? Novo smer ste si izbrali? Kaj neda?«

»Gospod urednik! Bojim se, da pišejo že bližnji zanamci nekako tako: Oni čas pa so živeli nespametni ljudje, ki so s sekuro plezali na drevo, da ga prej obsekajo vej in nato šele posekajo. Ko pa so odsekali zadnjo vejo, na kateri so še stali, so tresčili na tla in se pobili. Zato vzemimo sekuro, posekajmo drevo in naši otroci ga bodo igraje obsekavali.«

»In katero drevo je to?«

»Ven s politikom — vlačugo!«

»Hvala!«

»Zdravo!«

Strokovni del.

Vprašanja in odgovori.

4. vprašanje. (A. K. v P.) Preživljam rodno sestro, ki živi z menoj v skupnem gospodinjstvu, ter sva oba brez vsake imovine. Ali mi pritiče draginjska doklada za sestro? Moja prošnja je bila zavržena, češ da sestra ni vojna sirota.

Odgovor: Po zakonu o draginjskih dokladah civilnih in vojaških državnih uslužbencev, upokojencev in upokojenk od 28. februarja 1922 (Službene Novine št. 54 od 16. marca 1922, oziroma Uradni list št. 27 od 21. marca 1922, oz. Službeni list št. 19/1923 odredba št. 168/pov. — 1923), člen 24, točka 7, gre rodbinska doklada za rodnega brata ali rodno sestro samo tedaj, če sta vojni siroti (to je, če jima je oče kot vojaški obveznik ali političen interniranec med vojno padel, umrl ali če se izza vojne pogreša). Pa še to samo takrat, če je ta glavni pogoj — da je brat ali sestra vojna sirota — združen še z drugimi pogoji, ki jih zahteva ta točka zakona: če sta tako sirota ko uslužbenec brez premoženja, če ne plačuje nobeden 5 Din neposrednega davka na leto, če jo uslužbenec sam preživlja itd. Po tem takim Vam torej ne pritiče rodbinska doklada za sestro, ker ni vojna sirota.

Organizatorično gibanje.

Zapisnik

odborove seje »Sekcije pt. in ček. činovnikov« od 10. oktobra t. l.

1. Odpravniško vprašanje: Predsednik Dular izvaja: Odpravniki, tako kvalificirani kakor tudi nekvalificirani, niso v pragmatiki nikjer omenjeni. On je pretekli mesec o priliki svojega potovanja v Beograd interveniral radi tega pri ministrstvu, ki pa stoji na stališču, da so odpravniki pogodbeno osebe, ki v pragmatiki ni upoštevana, vsled česar jih tudi pošt. ministrstvo ne omenja v načrtu novega pravilnika. Znajo je, da se ministrstvo že delj časa bavi z načrtom o reorganizaciji pošt; istočasno s tem namerava rešiti tudi odpravniško vprašanje. Ko sta predsednik in tajnik Sekcije pred kratkim intervenirala tudi pri direkciji radi prevedbe kvalificiranih odpravnikov v pošt. stalež, oz. radi podelitve pošt onim odpravnikom, ki so zanje prosili, je direkcija pojasnila, da je ministrstvo vse take prošnje, ozir. predloge zavrnilo, sklicujoč se na čl. 229 nove pragmatike. Ministrstvo ne dopušča, da bi se po 1. septembru t. l. (t. j. z datumom, ko je stopila v veljavo nova pragmatika) prevedel kak odpravnik v poštarski stalež, niti se jim ne smejo podeljevati pošte II. razreda, dokler ne bo to vprašanje končno veljavno rešeno. — Vsled tega predlaga tov. Dular: Sekcija naj odpošlje takoj dve spomenici direkciji, ministrstvu in Savezu, kjer naj zahteva, da se

1. prevedejo vsi kvalificirani odpravniki v poštarski stalež, ozir. naj se prideje večjim urarom, da bodo s tem deležni istih pravic kakor pragmatizirano osebe, 2. izplača naj se takoj kvalificiranim kakor tudi nekvalificiranim odpravnikom 50% zvišanje draginjskih doklad v smislu sklepa Ministrskega sveta v seji od 22. decembra 1922. (Glej Službeni list pt. direkcije št. 6/1923). Sekcija naj naprosi obenem predsednika Saveza, da izroči zadevo glede izplačila od minist. sveta dovoljenih doklad enem izmed narod. poslancev, ki pripada neki vladni stranki.

Tov. Rantova predlaga, naj Sekcija ugotovi, kaj je z zneski, ki so jih vplačevali v bivši Avstriji odpravniki in drugi pošt. nameščenci v pokojninski sklad privat. pokojninskega zaklada, odnosno v pozneje podražljeno »Pokojninsko društvo za deželne poštne nameščence.«

Vse te predloge je odbor sprejel.

2. Slučajnosti: Tov. Čampa poroča, da je pregledal pravila železničarske organizacije o nameravani ustanovitvi »Zveze transportnih delavcev«. Ta zveza naj bi bila neka reorganizacija železničarskih društev, kateri naj bi se priključili kot prometna stroka tudi pošt. uslužbenci. Pravila pa so slaba in delajo vtis, da bo nosila ta Zveza pečat političnega obiležja, vsled česar najbrže ne bo mogoče sodelovati v taki organizaciji, vsaj na podlagi teh pravil ne. Vrača pravila predsedniku s prošnjo, da jih pregleda ter predloži nato odboru v proučevanje in končno veljavno odločitev na eni bodočih sej.

Tov. Dular predlaga, naj bi z reorganizacijo Zveze počakali kljub sklepu odbora na seji dne 22. sept. t. l., dokler ne bo sprejet pravilnik za osebe poštne stroke, ker se je položaj v zadnjem času v marsičem izpremenil in pa ker naj bi bila razdelitev po pravilniku nekaka baza za bodočo pošt. organizacijo.

Tov. Čampa predlaga, da je treba nekaj ukreniti glede »Pošt. Glasnika«. Sekcija naj bi sklenila za svoje člane — razen za odpravnike, ki radi težkega gmotnega položaja tega ne zmorejo — obligatno naročitev na list, kajti sicer utegne »Glasniku« ugasniti življenje.

Tov. Dular: o tem bomo sklepali na Zvezini seji, dotlej pa naj priskoči na pomoč Zveza s prispevkom iz svojega društvenega premoženja.

Tov. Fabijančičeva predlaga, naj bi Sekcija odposlala pt. ministrstvu in pošt. štedionici v Beograd spomenico glede uvrstitve pomoznih moči čekovnega zavoda v III. kategorijo službene pragmatike.

Vsi predlogi so bili sprejeti.

Sekcija pošt. telegrafskih in čekovnih činovnikov Ljubljana.

Pravila Osrednjega društva nižjih pošt. in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo. (nepolitično društvo.)

§ 1.

Ime, sedež in teritorijalni obseg društva.

Društvo se imenuje »Osrednje društvo nižjih pošt. in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo«.

Sedež ima v Ljubljani in je razširjeno po svojih krajevnih skupinah po vsej Sloveniji.

§ 2.

Namen in sedež društva.

Namen društva je gojiti patrijotična čustva, delovati za izboljšanje položaja pošt. in brzojavnih uslužbencev in jih podpirati s tem, da bo dajalo takim, ki pridejo v stisko ali ki jih bo doletela nesreča, podpore in izplačevalo pogrebni no njih družinam.

Zato bo društvo gledalo, da doseže svoj namen s temle sredstvi:

1. da bo delilo bolniške podpore;

2. da bo poiskalo člana pravnega zastopnika, če ga bo potreboval;

3. da bo sklicevalo društvene sestanke;

4. da bo ustanovilo strokovni list;

5. da bo ustanovilo knjižnico in

6. da bo podpiralo bedne vdove in sirote pokojnih članov, kolikor bo moglo.

Začasne podpore dovoljuje društveni odbor. Višino bolniških podpor in pogrebnin pa določa občni zbor ali pa prepušča to društvemu odboru.

Denarna sredstva dobiva društvo iz članarine, ki jo določa občni zbor iz čistega dobička veselice in iz dobička od društvenega lista.

§ 3.

Kdo se sme včlaniti v društvo.

Društvo ima samo redne člane.

Člani so lahko vsi nižji poštni in brzojavni uslužbenci in deželni pismonoše, če so stalno nameščeni ali ne, če so v aktivni službi ali pa v pokojni.

Kdor se hoče včlaniti, mora predložiti odboru potrjeno urada, pri katerem službuje.

Člane sprejema odbor z dvetretjinsko večino glasov.

Članstvo preneha:

1. kadar kdo sam izstopi iz društva;

2. kadar umre;

3. če član tri mesece po opominu ne plača članarine;

4. če je član zaradi nedostojnega vedenja izključen iz društva;

5. če se je član delal bolnega, pa ni bil, in to v slučaju zlorabe bolezni, ki bi s tem oškodoval društvo.

§ 4.

Pravice in dolžnosti članov.

Člani imajo pravico voliti in voljeni biti.

Društveno glasilo začne član dobivati takoj ko pristopi k društvu.

Društveno glasilo se mora izdajati, kakor hitro dopuščajo blagajniška sredstva.

Vsak član je dolžan točno plačevati mesečne prispevke, ki so določeni na letnem občnem zboru, pospeševati namene društva in prijaviti odboru vsak napad na društvo.

Vsak član jamči za izvrševanje svojih dolžnosti s slovesno obljubo.

Vsak član ima pravico do bolniške podpore in pogrebnine, katere višino določa vsakoletni občni zbor.

Za bolezni, ki jih sam zakrivi, ne dobi član nobene podpore.

Društveni osrednji odbor določa v svojem poslovnom redu, v kateri meri se lahko udeležujejo člani drugih društvnih koristi.

§ 5.

Uprava.

Društvo upravlja jo ti-le činitelji:

1. Osrednji odbor društva;
2. krajevne skupine;
3. občni zbor;
4. nadzorstvo;
5. rabsodišče.

(Dalje prihodnjic.)

Razne vesti.

† **Alojzij Gregorič.** Dne 22. novembra tl. je umrl nagle smrti kontrolor I. razr. g. Alojzij Gregorič, šef brzojavne in telef. centrale, namestnik upravnika glavne pošte v Ljubljani. Prejšnji dan je bil še do 8. zvečer v uradu, drugo jutro je bil že mrtev. Bil je vesten uradnik, izboren strokovnjak, ljudomil šef, dober narodnjak in tudi naš sotrudnik. Kakor večina iz ribniško-velikolaške doline se je tudi on podrobneje zanimal za proučevanje fines in pravilnosti našega lepega jezika. Bog daj mir njegovi duši!

Zahvala. Ker nam ni mogoče, da bi se vsakemu posebej zahvalili za mnogoštevilno izkazano sočutje med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega, dobrega soproga in očeta Matije Škofa, poštnega poduradnika v Mariboru 2, za izredno veliko udeležbo pri pogrebu, kar vse nam je blažilo našo žalost, se tem potom najsrčneje zahvaljujemo. Posebej se še zahvaljujem poduradniku gosp. Šancu za tolažilne besede ob odprtem grobu, podružnici Osrednjega društva poštnih in brzojavnih uslužbencev v Mariboru za podarjeno podporo v znesku od 500 Din in za hitro izplačilo v znesku od 375 Din in gosp. Mirku Baumanu za podelitev 100 Din za otroke. Vsem skupaj pri-srčna hvala.

V Mariboru, meseca novembra. 1923.

Zalujoča vdova Ana Škof in otroci.

Uvrščanje po novi pragmatiki in redukcija. Uvrščanje po novi pragmatiki je ostalo na mrtvi točki, vsaj tako se nam zatrjuje. Intervencije v Beogradu so brez vsakega pomena, ne doseže se prav nič škoda vsakega denarja. Ko bo čas ugodnejši, se bo v tem oziru mogoče dalo še kaj govoriti. Pred potekom februarja razvrščanje ne bo končano in tedaj ni upanja na nove plače tja do aprila. Vprašanje je, ako se sploh zamore govoriti o kakem povišanju! Najbednejši, to so očetje z veliko družino, bodo dobili po sedanjem sklepanju jako malo. V tem pogledu moramo razmišljati, kaj naj storimo, ker živeti je vendar treba. Sicer pa še ni nič gotovega. — Redukcija bo izvršena v večjem številu v decembru. Naša stroka ne pride skoro več v poštev, le malenkosti!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

V. A. Ne razumem, zakaj se skrivate za anonimnima začetnicama in zakaj ne navedete svojega bivališča. Niti iz poštnega pečata se ne da izslediti odkod ste, ker niste oddali pisma na svoji pošti nego naravnost na ambulanco M—Lj. 30. Ko bi nas v svojem pismu ozmerjali ali pisali kaj takega, da bi se bali, da kdo zve, kaj ste pisali (kar je izključeno, uredniška tajnost!) potem bi bilo Vaše skrivanje vsaj razumljivo, tako pa, ko nas v vljudnem tonu prosite za pojasnila glede Vaših službenih let in uvrstitve v službeno pragmatiko, je naravnost neumljivo Vaše skrivanje. Tudi ko bi hoteli izpregledati glavni princip, da se na anonimne dopise absolutno ne odgovarja, vam ne moremo ugoditi, ker niste navedli točnih podatkov. Svoj »curriculum vitae« opisujete sicer precej natančno, toda na glavne podatke ste pozabili: kdaj ste stopili v poštno službo in kdaj ste napravili strokovni izpit. Brez teh podatkov in brez popolnega imena vam ne moremo dati odgovora. Zato dragi tovariš, povej kdo si in jaz ti povem, kaj boš.

Odgov. urednik Konrad Šegula, Ljubljana.

Izdaja Zveza poštnih organizacij za Slovenijo v Ljubljani.

Tiska »Narodna Tiskarna« v Ljubljani.

Dne 22. t. m. je nenadoma preminul naš odlični sotrudnik in blag tovariš, kakršnih je malo okrog nas, gospod

Alojzij Gregorič

poštni uradnik in šef brzojavno-telefonske centrale v Ljubljani.

Predragega pokojnika smo v soboto, 24. t. m. spremili na naš skupni dom.

Počivaj v miru dragi tovariš!

Uredništvo in uprava.

Specialna trgovina perila
HED. ŠARC, ŠELENBURGOVA 5

perilo, namizni prti, brisalke, šifon in platno, perje in puh.

Pralnica in likalnica.

LAVRENČIČ & Co.

LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA 47.

priporoča svojo veliko zalogo rezanega in tesanega lesa, kakor tudi žagana in sekana drva za kurjavo; dostavljajo se tudi na dom.

Tkalnica platnenega in bombaževega blaga

Siegel & drug d. z. o. z. Ljubljana,

Dunajska cesta št. 31.

Telefon 719.

Brzjavi: SIGEROS.

Svitavy
(Č. S. R.)

Wien
I. Kai 55

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA**F. NOVAK**

LJUBLJANA, Kongresni trg 15.

Najnižje cene.

Zahtevajte cenike.

POŠILJA TUDI VZORCE.

Najcenejši nakup špeterijskega blaga pri tvrdki

- ČERNAK & KOMP. -

LJUBLJANA — Semenišče

IVAN JELAČIN, Ljubljana,

veletrgovina špeterijske in kolonialne robe.

Solidna in točna postrežba.

Ustanovljeno leta 1888.

TVORNICA DEZNIKOV

LJUBLJANA, Mestni trg 15

L. Mikuš

priporoča svojo veliko zalogo dez-nikov in sorhajalnih prtic po najnižjih cenah.

Trgovina Anton Škof

se nahaja sedaj pred Škofijo 16.

Priporočam različne toiletne potrebščine in vso galanterijo.

Pri nakupu zimskih potrebščin za ženske in moške obleke se priporoča

manufakturna trgovina

JANKO ČEŠNIK

Lingarjeva — LJUBLJANA — Stritarjeva ul.

Cene zmerni!

Pralnica in likalnica**Karol Hamann Mestni trg 8**

sprejemanje vsakovrstnega perila za pranje in likanje

Jos. Rojina Ljubljana

Aleksandrova cesta 3.

Moderna konfekcija.

Obleke po meri.

GOSPODARSKA ZVEZA z. z. o. z. LJUBLJANA

Dunajska cesta 29 - Telefon 137 - Brzjav: Gospodarska Ljubljana

1. Blagovni oddelek:
  - a) poljedelski pridelki in mlevski izdelki,
  - b) krmila,
  - c) kolonialno blago.
2. Kmetijski in strojni oddelek:
  - a) poljedelski in drugi stroji
  - b) semena, umet. gnojila,
  - c) cement, bencin,
  - d) galica, žveplo.
3. Mesni oddelek:
  - a) izvoz goveje živine in prašičev,

- b) tovarna mesnih izdelkov,
  - c) hladilnica,
  - d) izdelovanje umetnega ledu.
4. Lesi oddelek:
    - a) nakup in prodaja lesa ter oglja,
    - b) lastne parne žage, lastna parketna tovar.
  5. Vinski oddelek:
    - a) domača in tuja vina v sodih in buteljkah,
    - b) vse vrste žganja, konjak, špirit.

Telefon št. 426.   Telefon št. 426
 Stavbeno podjetje
Ivan Ogrin, Grubarjevo nabrežje št. 8
 se priporoča za vsa stavbena dela. Cene solidne.
 Točna postrežba (25)

Poljanska cesta št. 8.   Ustanovljeno 1852.
Teod. Korn, Ljubljana
 (preje Henrik Korn).
 Krovci, stavbni, galanterijski in okrasni
 klepar. Instalacija vodovodov.

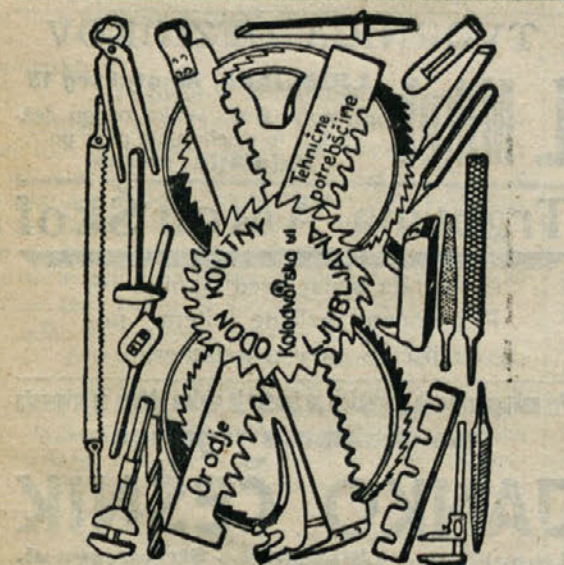
Naprava strelododov. Kopališke in klosetne naprave
 Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak
 in med vsake velikosti kakor tudi posod (škatile)
 za konzerve. (11)

I. JAX & SIN, Ljubljana
 Gosposvetska c. 22

Pisalni stroji „ADLER“
Vozna kolesa Styria Dürkopp
 Orožno kolo (Waffenrad)
 Ceniki zastoj in franko
 Priporoča svojo bogato zalogo šivalnih strojev za rodbino in obrt.
Kolesa z motoreti na prvo kolo.
AMERIKANSKI PISALNI STROJ
 Zastopstvo za Slovenijo
Franc Bar, Ljubljana, telef. 407
 Cankarjevo nabrežje 5.
 Specijalna mehanična delavnica.

Manufakturna veletrgovina
FELIKS URBANC, LJUBLJANA
 Sv. Petra cesta št. 1
 priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah. (22)

Parna žaga
RAVNIKAR, mestni tesarski mojster LJUBLJANA
 Linhartova ulica 25
 kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okroglega lesa, kakor tudi cele gozdne parcele.

Josip Petelinc
 Sv. Petra nasip 7.
 priporoča najcenejši nakup potrebščin za krojače, čevljarje in šivilje, modno blago, palice, tovarniška zaloga najboljših šivalnih strojev „GRITZNER“ v vseh opremah za obrt. Kayser, Adler za čevljarje in krojače.

Ivan Zakotnik, Ljubljana
 mestni tesarski mojster, Dunajska c. 46.
 Telefon 379.   Telefon 379.
 Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga.   Tovarna furnirja.
 Vsakovrstno usnje in garantirani čevlji domačega izdelka posebno štapačni za moške, ženske in otroke, kakor tudi finejši iz boksa se dobe pri tvrdki

GASPER MAHER
 LJUBLJANA   TRŽAŠKA C. 9.
 (nasproti tobačne tovarne)
Postrežba točna in solidna!

Vzajemna zavarovalnica
 Ljubljana,   Dunajska c. 17.
PODRUŽNICE:
 Zagreb, Sarajevo, Vrbanja ul. 4, Celje
 Breg 33, Split, Sombor in vseh drugih večjih mestih.
 Osn. 1900. T 522. Bz. Vzajemna. Sprejema vsa požarna zavarovanja, premičnin in nepremičnin, življenska zavarovanja v vseh kombinacijah. Najugodnejši pogoji. Edini slovenski zavod.

„Meraki“
Medic, Rakovc & Zankl
 tovarna kemičnih in rudninskih barv in lakov
 Centrala Ljubljana. Podružnica Maribor.
 Skladišče: Novi Sad.
 Ljubljana: Telefon 64.   Brzjavni: MERAKL
 Ljubljana: Pošt. predal 120.
 Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode. Priznana najboljša in zanesljiva kakovost barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweis), strojno olje, karbolneje, steklarski in mizarški klej, pleskarski, slikarski in zidarski čopiči, drugi v to stroko spadajoči predmeti. (18)

Ivan Bonač trgovina s papirjem
 priporoča svoje
 pisarniške potrebščine.

Kunstek & Pleterski
 trgovina z manufakturno, modnim blagom, usnjem in kožami
 Ljubljana, Vodnikov trg 5. (24)

Najboljše banaško pšenično moko oddaja najceneje tvrd.
A. VOLK, Ljubljana,
 RESLJEVA CESTA ŠTEV. 24.

TVRDKA
HENRIK KENDA, Ljubljana
 razprodaja raznih čevljev po brez konkurenčnih cenah.

Združene opekarne d. d.,
 Ljubljana, Prešernova ulica 3.
 nudijo vsako množino zidne opeke in zarezano strešne opeke.

Konfekcijska tovarna
FRAN DERENDA & CIE. Ljubljana
 Pisarna   Tovarna
 Emonska cesta 8.   Erjavčeva cesta 2
 313   Telefon Interurban   249
 Najmodernejša in največja tovarna moških, dečjih in fantovskih oblačil.
KONKURENČNE CENE.

SCHNEIDER & VEROVSEK
 trgovina z železnino na drobno in debelo.
 Največja zaloga strojev in orodja za poljedelstvo in industrijo, kakor tudi bogata izbira vsakovrstne kuhinjske posode in vsega v železninarsko stroko spadajočega blaga.
LJUBLJANA, DUNAJSKA ŠTEV. 16.

Pri nakupu blaga za moške obleke
 kakor sukna, ševjota za površnike in ranglane, kamgarna za obleke in modne hlače, double štofa za zimske suknjiče in površnike, od katerega ima veliko in lepo izbiro, se priporoča tvrdka
R. MIKLAUC, LJUBLJANA
 Lingarjeva ulica, Medena ulica in Pred Škofljo.
Znižane cene: Solidna postrežba!

Zadružna gospodarska banka d. d. Ljubljana

V lastni palači: Miklošičeva cesta 10.
 Račun poštno-ček. urada Ljubljana št. 11.945, Zagreb 39.080.   Telefon šte. 57.
 Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Sibenik. — Ekspozitura: Bled.
 Interesna skupnost: Sveopća Zanatlijska banka d. d. Zagreb, njena podružnica v Karlovcu, Gospodarska banka d. d. Novi Sad
Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 60,000.000.—   **Vloge nad K 350,000.000.—**
 Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lomardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu n na vložn knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Poblaščen prodajalec srečk, državne razredne loterije.

O. BERNATOVIČ trgovina konfekcijska
 Mestni trg 5.   LJUBLJANA